

Deset věcí, na které by neměl nikdo zapomenout, než začne doma topit

Se začátkem topné sezóny každoročně hasiči likvidují zvýšený počet požárů způsobených od komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv. Hasiči důrazně upozorňují na důslednost při jejich údržbě.

I když dnes již k topení spíše než tuhá paliva používáme plyn, jídlo ohříváme v mikrovlnné troubě a to, že máme na domě komín, už skoro ani nevnímáme, hasiči by tuto domněnku rychle vyvrátili.

Hasiči každoročně vyjíždějí k požárům způsobených komíny průměrně tisíckrát.

Loni hasiči během topné sezóny (od 1. října 2012 do 30. dubna 2013) evidují celkem 436 požárů od komínů. Nejvíce z těchto požárů bylo způsobeno vznícením sazí v komíně, které v tomto období způsobily 331 požárů, a jejich celková výše škody se vyšplhala na 13,6 milionů korun.

Od loňského roku hasiči nově do svých statistik zanesli i požáry, které byly způsobeny vznícením sazí v komíně, ale požár se nerozšířil mimo komín. Hasiči přijeli na místo, požár v komíně uhasili, komín vyčistili a nic dalšího nebylo potřeba hasit. Takových požárů je každoročně více než 600 (viz. tabulka, zde jsou tyto požáry označen jako dále nedošetřovány).

Požáry způsobené komíny – celkový počet požárů způsobených vadnou údržbou nebo nevhodnou konstrukcí komína

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Došetřované	263	272	314	318	291	300
Dále nedošetřované	551	647	734	794	629	608
Celkem	814	919	1048	1112	920	908

Do nedávna byly statisticky evidovány jen ty požáry, které měly za následek požár v bytě nebo domě. Pokud se ale podíváme na výše přiloženou tabulku, ani toto číslo není v průběhu let nízké (tyto požáry jsou označeny jako došetřované), zvláště když uvážíme, že dvě třetiny úmrtí při požárech jsou právě při požárech v domácnostech (v roce 2012 zemřelo při požárech v domácnostech 71 lidí).

Pokud se podíváme na příčiny požárů od komínů, jednoznačně vede právě vznícení sazí v komíně (viz. tabulka níže). A to je skutečnost, kterou může každý z nás ovlivnit a následnému požáru zamezit, pokud si bude pravidelně nechávat komín čistit. Tato investice v řádu stokorun může ve výsledku uchránit majetek za miliony. A to je prevence, která se vyplatí.

Příčiny požárů od komínů

Rok/příčina požáru	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
nevhodná konstrukce komínu	75	67	68	81	71	68	73
zazděný trám v komíně	68	44	45	60	59	59	50
spáry v komíně	51	50	45	33	36	32	33
jiskry z komína, vznícení sazí	133	102	114	140	152	132	144
celkem požárů	327	263	272	314	318	291	300

DESATERO SPRÁVNÉHO UŽÍVÁNÍ SPOTŘEBIČE PALIV:

1. Umístění Podle druhu prostoru je nutné správně zvolit i druh spotřebiče. Ne každý spotřebič může být umístěn v jakémkoliv prostoru, např. v garážích nebo autodílnách je možné umístit pouze spotřebiče pro tyto prostory vhodná.

2. Připojení Pro správnou funkci spotřebičů je potřebné i jejich odborné připojení k příslušnému topnému médiu (plyn, elektřina, LTO apod.). Správné připojení bývá v převážné většině i předmětem výchozích zkoušek nebo revizí.

3. Dostatečný přívod vzduchu Většina spotřebičů potřebuje ke své správné funkci i dostatek spalovacího vzduchu. Posouzení tohoto požadavku, popř. stanovení dalších případných opatření, bývá součástí příslušné technické, či projektové dokumentace.

4. Odvod spalin Spaliny je třeba bezpečně odvést od spotřebiče do volného prostoru – většinou do komína. Správné připojení kouřovodu či odtahu spalin od spotřebičů podléhá revizi a pravidelné kontrole.

5. Používání předepsaného paliva Každý spotřebič je konstruován na určitý druh paliva, jehož používání je nutné dodržovat. Zejména u spotřebičů na pevná paliva bývá tato zásada často porušována.

6. Dodržování bezpečných vzdáleností Každý spotřebič by měl mít výrobcem stanoveny bezpečné vzdálenosti od hořlavých předmětů. Jejich dodržování je důležité pro zabránění vzniku požáru vlivem sálavého tepla.

7. Nehořlavé a izolační podložky, nehořlavé podlahy Uplatňují se zejména u spotřebičů na pevná paliva a brání vzniku požáru od vypadlých hořících částí paliva.

8. Dodržování návodů k obsluze Ke každému spotřebiči jeho výrobce přikládá i návod k obsluze. S tímto návodem je třeba se seznámit a při používání spotřebiče tyto zásady správného používání a manipulace i respektovat.

9. Používat schválená topidla Výrobce je povinen garantovat správnou a bezpečnou funkci spotřebiče. Proto nejsou povoleny žádné „domácí“ úpravy a vylepšení spotřebičů. Mohly by být opět příčinou vzniku požáru, výbuchu nebo jiné havárie.

10. Pravidelné čištění, kontroly a revize komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv Četnost těchto úkonů stanoví v podrobnostech nařízení vlády č. 91/2010 Sb., o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv. Dodržovat tyto termíny je i v současné době povinností každého uživatele v rámci obecné prevenční povinnosti zakotvené občanským zákoníkem a zákonem o požární ochraně. Komíny, popř. i jiná vyústění spalin, které čištění nebo jinou údržbu nevyžadují, doporučujeme rovněž občas prohlédnout a překontrolovat.

Kontrolu komína by měla dělat odborná kominická firma (kominík), která o výsledku kontroly a případném vyčištění komína vystaví řádný doklad s razítkem a podpisem. Doklad musí mimo jiné obsahovat datum kontroly a vyjádření, zda je komín schopen bezpečného provozu. O přezkoušení komína je také třeba požádat při změně topného zařízení či paliva.

Jak často by měl být komín kontrolován a čištěn?

To je dáno nařízením vlády, které nabylo účinnost dne 1. ledna 2011. Kontrolu spalinové cesty podle nového nařízení smí provádět jen odborně způsobilá osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví. Čištění spalinové cesty, sloužící pro odtah spalin od spotřebiče na pevná paliva do výkonu 50 kW, je možné provádět i svépomocí. Čištění by mělo být zaměřeno zejména na odstraňování pevných znečišťujících částí nahromaděných v komíně.

Čištění spotřebičů na plynná paliva do výkonu 50 kW se podle vládního nařízení má provádět jednou ročně, u spotřebičů na kapalná paliva třikrát ročně a u kamen a kotlů do 50 kW používaných celoročně třikrát ročně. Kouřovody, na které jsou napojeny spotřebiče na pevná paliva, používané tzv. sezonně, tedy úhrnně méně než šest měsíců v roce, stačí jen dvakrát u nepoužívaného komína, který je v ústí zabezpečen proti vnikání dešťové vody a v místech připojení spotřebiče paliv je řádně označen tabulkou s nápisem „Mimo provoz“ nebo jiným vhodným způsobem, se kontrola a čištění provádět nemusí.

Jak poznáte, že je komín v pořádku?

Měl by mít kompaktní, nepoškozené, omítnuté a obílené zdivo. Vymetací otvory musejí být opatřeny dvojitými plechovými nebo betonovými dvířky. Dvířka nesmějí být poškozená a musejí být dostatečně těsná. Je třeba se přesvědčit, zda v komíně nejsou zadrženy trámy. Minimální vzdálenost skladovaných hořlavých látek v půdních prostorách od komína je 1m. Komíny musejí být volně a bezpečně přístupné.

Co dělat, pokud v komíně začne hořet?

Pokud vznikne požár sazí v komíně, je nutno z blízkosti komínového tělesa urychleně odstranit všechny hořlavý materiál. Hořící saze nikdy nehasit vodou, komín by mohl popraskat. Hasiči používají k sražení a uhašení hořících sazí v komíně převážně suchý písek.

Vždy byste měli mít na paměti, že zákon o požární ochraně mluví jednoznačně: „Každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířata a majetek“.

*kpt. Mgr. Nicole Zaoralová
tisková mluvčí
Ministerstvo vnitra – GŘ HZS ČR*